naar hun ligger syg. Siger en Mand: nu faar Du ikke mere før Du staar op — saa er det ikke Lovens Skyld; — hun har sin personlige Frihed til at blive liggende."

Folketingsmand **Jensen Sønderup** takkede for Indbydelsen til Mødet og bragte Hilsen fra andre Udvalgsmedlemmer. Det havde glædet Taleren, at baade i Rigsdagen og her var Bestemmelsen om Indskrænkning af Børnearbejdet anset for Lovforslagets vigtigste Punkt. Ligeledes at Kvinderne forsoner sig med § 7, naar der blot gives Sikkerhed for Hjælp — noget man fuldt ud kan sympatisere med. Men hvis det nu ikke lykkes at sætte den Bestemmelse ind? — Der er Vanskeligheder, man ikke her har været opmærksom paa: vi kan let komme til at gøre Uret mod andre Kvinder og Familier, der trænger lige saa haardt, men ikke kommer ind under Loven, — det er vanskeligt at give Anvisning paa Dagløn, naar andre ikke faar samme Ret. Det er ikke af Uvilje eller fordi man ikke forstaar Betydningen heraf, at en saadan Erstatning ikke er foreslaaet.

Med Hensyn til § 5 viser det sig at Kvindernes Uvilje mere er rettet paa, at den ikke ogsaa gælder Mændene, end paa den begrændsede Arbejdstid.

Kan Kvinderne imidlertid ikke gennem deres Organisationer opnaa en kortere Arbejdstid, saa vil Taleren gærne være med til Lovbestemmelser derom. Mere betænkelig er han ved uden videre at forbyde Arbejdet. Mændene er jo i Virkeligheden stærkt interesserede i dette Lovforslag — husk paa, at vi har ogsaa Søstre og Døtre."

Frk. **Andrea Nielsen** (Formand for de kv. Herreskræddere). „Hvad der siges paa dette Tidspunkt af Forhandlingen vil jo kun blive Gentagelse.

Vi er glad ved Fru B. Nielsens varme Forsvar for Afskaffelsen af Børnearbejdet. Vi har Trikotagefabriker, der arbejder med mange Børn, men kun ganske faa voksne. Kan Loven hjælpe os til, at vi hurtigere kan faa saadanne Forhold forandrede, da kan vi kun være glad ved den.

Med Hensyn til § 7 saa maa jo alle Kvinder have Erstatning ellers er det Synd at tage Arbejdet fra dem. Hvad Natarbejde angaar, saa kan vel Loven i Øjeblikket gribe ind i den enkeltes Frihed, men under Forudsætning af, at det næste Skridt snart følger efter: at ogsaa Mændene kommer med, kan det jo kun blive til Gavn.

En Anke kan rettes mod Lovforslaget, at det ikke har taget Hjemmearbejdet med."

Sluttelig rettede Frk. A. Nielsen en Anke mod „Dansk Kvindesamfunds" Organ *) og mente, at Bladets Stilling til disse Spørgmaal var Grunden til at saa faa Arbejderkvinder havde givet Møde her.

Fru **Berg Nielsen** svarede Jensen, Sønderup, „at naar Forbudet ramte en Del Kvinder, saa var det meget konsekvent at give netop disse Kvinder Hjælp — og ikke de andre som ikke blev berørt deraf."

Frk. **Anne Bruun**: „Folketingsmand J. Jensen mener, at dette Lovforslag skal bane Vejen for Mændene — det vilde være haabløst at begynde med Mændene. Ja — det tror vi gærne. „Damerne først", sagde Matrosen, da nogen skulde over Bord."

Indlederen sluttede derefter Forhandlingerne, mente, at var der end kommen forskellig Opfattelse frem om flere af Forslagene, saa havde der — for første Gang — ikke rejst sig nogen Opposition mod Forbud af Børnearbejde og Beskyttelse for unge Mennesker; — dette kan fremhæves som Hovedresultatet af denne Aftens Forhandlinger.

A. J.

*) se Artiklen: En Berigtigelse.

Vi og vore Børn.

Aarsagerne til al den Nervøsitet og Overanstrengelse, vi ser omkring os, er sikkert mange.

Vi Kvinder, som det er betroet at pleje den opvoksende Slægt i Hjemmet, bør have Øjnene aabne for alt, som kan forstyrre den harmoniske Udvikling af Sjæls- og Legemskræfterne hos de unge. Vi bør styrke Sjælen og hærde Kroppen. „Min gode Mor, har du mig kær, saa forkæl mig ikke," lader Børnenes Skjald Drengen sige til sin Moder. Lyt til disse Ord, vær selv stærk og modig, og lær dine Børn det samme. Thi vokser der en svag, blødhjertet og forkælet Slægt op — hvad forslaar da alle andre Midler.

Om der nu er Tegn. som tyder paa, at Forholdene mange Steder er saaledes, maa Mødrene da ikke over for denne sørgelige Virkelighed erkende deres Skyld. De bærer dog for en stor Del det første og mangen Gang det største Ansvar for deres Børn. Om vi Kvinder vilde tage Pligten alvorligere til at opdrage en aandelig og legemlig stærk Slægt, da skulde Resultatet vist ogsaa blive bedre end det, vi nu ser omkring os.

Det er Moderen, der først lægger Grunden til et ædelt Sind og til sædelig Kraft hos sine Børn. Hendes Arbejde maa gaa ud paa at skænke det den Omveksling af Hvile og Virksomhed, som er nødvendig for en naturlig Udvikling af Sjæl og Legeme.

Naar Børnene kommer i den Alder, at deres Lyst til Arbejde vaagner, maa dette afpasses efter deres Alder og Kræfter.

Men — vi Mødre bliver saa ofte trætte — om vi ikke faar Hjælp i dette Arbejde, og viser os da utaalmodige mod de smaa.

Der behøves en stor Sindets Spændstighed for fuldt at kunne arbejde sig ind i et Barns Tankegang, gaa ind paa dets Grunde og besvare dets Spørgsmaal om alt, hvad det ser omkring sig, om det mærkværdige Liv, det nylig er indtraadt i, og som det vil lære at kende.

Er vi selv trætte og overanstrengte, kan vi ikke behandle vore Børn, som vi skulde, men afviser ofte deres Spørgsmaal med et gnavent: „Du skal ikke spørge saa meget." Vor Nervøsitet virker igen paa Børnene. Kunde vi Mødre derfor opnaa et Par Timers Ro til anden Sysselsættelse, til lidt Arbejde paa vor egen Udvikling, hvorved vi atter kan hente ny aandelig Kraft og Spændstighed, da skulde det sikkert komme os alle til gode. Og dette behøves, for at vi med glad Sind og varm Interesse kan egne os til at løse den Livsopgave, vi har valgt: at opdrage en ny Slægt.

Naar Børnene kommer i Skolealderen, og vi overlader en Del af Arbejdet til Lærere og Lærerinder, har vi dog en stor Del af Arbejde og Ansvar for vore Børn. Just under Skoletiden bliver Børn ofte overanstrengte, og vi er tilbøjelige til at give Skolen hele Skylden herfor. Om vi vil være retfærdige, maa vi vist tage en stor Del af den paa os selv. Ofte begynder vi at lære Børnene at læse i en altfor tidlig Alder, og dette kan blive skæbnesvangert.

En klog gammel „Tante" plejer at sige:

„I et Hus maa jo først Vægge og Tag være færdige, inden man kan begynde med det indvendige, men dette iagttages ikke ved Børneopdragelse." — Dette er vist ganske rigtigt, thi man har Eksempler paa, at Mødre begynder at lære deres Børn at læse ved 5—6 Aars Alderen.

Lad Barnet tidligt faa praktisk Arbejde, men anstreng ikke den lille Hjerne, førend den er tilstrækkelig udviklet til aandeligt Arbejde — og det er den i Almindelighed ikke før det syvende Aar. —

En anden Sag, som vi Mødre maa komme i Hu, er den, at et Barn i Skolealderen behøver megen uforstyrret Hvile for at udvikles normalt. De maa sove tilstrækkeligt.

Børn og Ungdom behøver Glæde, Solskin og frisk Luft for at udvikles frit.

Forældres og Søskendes Kærlighed, Kammeraters Venskab og Læreres og Lærerinders Hengivenhed giver Glans over deres unge Liv. Frisk Leg ude i det fri, enkle Fornøjelser i Hjemmet, en lille Fest i Skolen er naturlige Adspredelser i denne Alder. Sport er herlig Fornøjelse under Skolealderen.

Barnepleje og Børneopdragelse er store Sager.

Vi, som er betroede en lille Del af dette Arbejde, har et stort Maal at leve for. Med klart Blik for vore Pligter, med Glæde og Samvittighedsfuldhed skal vi gaa til dette Arbejde.

(Af Dagny i „Nutid".)
(Frit fra svensk ved *A. J.*)

Et Hæderssmykke
for Kvinder af Landbostanden.
En Arkivstudie.

(Ved L. Nørreslet, Løve Skole.)

II.

Antallet af de præmieværdige maa dog have forekommet Kancelliherrerne for stort, og det blev Amtmanden paalagt ved Herredsfogden at underkaste deres Berettigelse til at komme i fortrinlig Betragtning en nærmere Undersøgelse. Resultatet blev, at tre af Kvinderne blev indstillede til Belønning.

Men denne og lignende Hændelser gav Anledning til Udstedelse af Kancelliskrivelse af 26. Maj 1809, hvori det paalagdes de Øvrighedspersoner, i hvis Lod det faldt at udkaste eller paategne Ansøgningerne, at erindre Nødvendigheden af, at Kancelliet faar nøjagtig Oplysning om

a. Gaardens Hartkorn.
b. Gaardens eller Husets Jordtilliggende.
c. Hvor meget vedkommende Fruentimmer har pløjet, harvet og besaat, hvor meget hun har mejet, opbundet og hjemkørt; om tærsket, da hvor meget. Om hun har skaaret Hakkelse, Tørv og skovet Brænde og hvilke andre Mandfolk-Arbejder.
d. Hvor vidt hun har haft Hjælp af Husbonde, Karle eller Drenge, og endeligen
e. hvor vidt hun tillige har forrettet de kvindelige Sysler, der ellers laa for hende.

Imedens Kvinderne arbejdede efter Evne, Vane eller Tilbøjelighed, nogle for at gøre sig fortjente til kongelig Naade, men de fleste visselig uden Bagtanke om Belønning, var man heller ikke ledig i Regeringskredse. Et ved Sagens Akter *) beroende Udkast til en Indberetning fra Kancelliet til Kongen bærer Vidne derom og lyder saaledes:

„Kancelliet har indhentet samtlige sjællandske Amtmænds Betænkning om, hvad Sølvarbejde der passeligst kunde være at uddele til saadanne Fruentimmere, der i Henhold til allerhøjeste Reskr. af 15. Aug. 1808 have gjort Karlearbejde under Mændenes Fraværelse i Krigstjeneste.

I Overensstemmelse hermed har man modtaget Indberetning fra

Nr. 1. Amtmanden over Københavns Amt (Hauch) foreslaar en Sølvmedaille med den i kgl. Resolution nævnte Indskrift (For Landbrugs Flid),

Nr. 2. Amtmanden over Frederiksborg Amt (Arctander) formener, at da Bondefruentimmerne pleje at snøre deres Trøje med en Sølvlænke, saa kunde man mest passende meddele en Sølvplade, $3\frac{1}{2}$ Tomme bred, med Indskriften, og ved hver Ende en Kæde med Dubber og et Dusin Maller, hvilket kunde regnes til Værdi 10 Rdlr.,

Nr. 3. Amtmanden over Sorø Amt (Stemann) ytrer, at da Fruentimmerne her i Landet bruge Sølvkæder til at snøre Trøjerne med, og paa disse Indskriften ikke godt kunde sættes, med mindre man kunde anbringe en Laas ved Kæden, saa mener han, der mest passende kunde gives en Medaille til at bære i Lænken.

Nr. 4. Amtmanden over Holbæk Amt (Lerche) udkaster en lignende Plan til bedste Præmie, og til de ringere en Laas, som kunde trækkes paa de sorte Fløjls Livbaand,

Nr. 5. Amtmanden over Præstø Amt (Daneschiold) holder for, at Indskriften ikke vel kan anbringes paa de brugelige Smykker, og indstiller derfor, at der maa forundes enten Sølvspiseskeer, Teskeer, Hovedvandsæg eller et Bæger, hvorpaa Indskriften kunde sættes.

Det blev nærmest Amtmand Arctanders Idé, der blev den sejrende, rimeligvis fordi han havde set saadanne Smykker i Brug og hos en bestemt Guldsmed forhørt sig om Prisen. Guldsmed A. Holm, boende paa Hjørnet af Kirkestræde og Hvelvingen i København, indsendte et Prøvekort over forskellige Forklæde-Smykker, til hvilke der stadig hentydes i Kgl. Resolution af 27. Apr. 1809. *) I Følge denne skulde nemlig Kvinderne af 1ste Klasse have et Bryst-Snøresmykke med Ringe. Kæde og Plade med Indskrift „For Landbrugs Flid", de af 2den Klasse et Brystsmykke med to Plader, af hvilke den øverste var bestemt for Indskriften; desuden skulde de have et Par Forklædespænder uden Indskrift. De i 3dje Klasse nævnte skulde nøjes med sidstnævnte Brystsmykke alene, Værdierne for de tre Slags Smykker var henholdsvis 13, 8 og 3 Rdlr.

Kong Frederik interesserede sig personlig stærkt og vedblivende for Sagen, og da det trak ud, inden Kancelliet forelagde ham nogle Udnævnelser, lader han en Gang i Løbet af Vinteren 1808—9 forespørge, om der endnu ingen Ansøgninger var indkomne. Han vidste ikke, at de først indsendte var lagte til Side eller tilbagesendte for at blive bedre belagte med Grunde og Bevisligheder. I Løbet af Sommeren kom de og andre ind, og hver Gang nogle Kvinder udnævnes, bliver deres Navne offentliggjorte i Kollegialtidende. Jeg har fundet Navnene paa hen mod 100 belønnede Kvinder og har læst de fleste Ansøgninger og Anbefalinger, hvilket ganske vist var noget trættende paa Grund af idelig forekommende Lighedspunkter og Gentagelser, men som paa den anden Side virker opløftende ved de stadig gentagne og højst troværdige Skildringer af modigt Arbejde, from Selvopofrelse og kvindelig Beskedenhed.

*) I Rigsarkivets II. Afdeling.

*) Ved kgl. Resolution af 11. Febr. 1809 bestemtes det

a. At Kvinderne skulde inddeles i 3Klasser efter Beskaffenheden af det af dem udførte Arbejde og deres ulige Grad af Flid og Dygtighed.
b. at deres Navne skulde offentliggøres, efterhaanden som de bleve belønnede,
c. at Smykkerne skulde bestaa af saadant Sølvarbejde, som Bondefruentimmerne sædvanlig pleje at bære paa deres Klædedragt, og endelig
d. at Smykkerne skulde overrækkes Vedkommende enten i Kirke, paa Tinge eller i anden hæderlig Forsamling.

I øvrigt skulde det være Kancelliet overladt at træffe videre Foranstaltninger om Enkeltheder.

Den literære Strid.

„Skønliteraturen og Forbrydelserne" var Emnet for Pastor Schacks tredie Foredrag.

„Under normale Forhold vil der ikke være Anledning til at spørge om Skønliteraturen og Forbrydelserne staa i Forbindelse med hinanden. Kun naar et vist Forhold et til Stede, maa vi spørge: er der dog ikke en vis Aarsagsforbindelse imellem dem? — Ingen, hvilken moralsk Opfattelse han end har, vil jo betvivle, at om